

УЛТРАВИОЛЕТНО ЗРАЧЕЊЕ

Програм праћења ултравиолетног зрачења у животној средини на територији Београда у 2018. години обавља Градски завод за јавно здравље, Београд на основу Уговора бр. V-01 4011-9 од 02.02.2018. потписаног са Град Београд-Градска Управа, Секретаријат за заштиту животне средине.

Циљ праћења ултравиолетног зрачења је, пре свега, у циљу заштите здравља становништва. УВ спектар Сунчевог зрачења је део укупног спектра (таласне дужине 100-400 nm) и може имати штетне ефекте по здравље људи. Могуће последице УВ зрачења, због дужег и неконтролисаног излагања су: различити облици рака коже; убрзано старење коже; катаракта и друге болести очију (фотосензитивни кератитис и коњунктивитис, оштећење рожњаче, жуте пеге, и др.); слабљење имуног система (супресија имуног одговора, повећан ризик настанка инфекција, смањења делотворност хуманих вакцина). Посебно ризичну групу чине деца.

Прекомерно излагање сунчевим зрацима односно УВ индексу изнад вредности 3 деце од 0-6 година представља оптерећеност коже у погледу повећаног ризика од појаве малигних обољења после 30 године.

Утврђена је најбоља локација, и то на Ади Циганлији као најпосећенијем рекреативном подручју у Београду, које се пре свега користи за купање и сунчање током летњег периода. У просеку у летњем периоду на Ади Циганлији се радним даном налази преко 10.000-20.000 људи, а у време викенда присутно је и преко 100.000.

УВ индекс, који се користи за обавештавање јавности, је релативна јединица (бездимензионална) и вредности се крећу од 0 па навише у зависности од претходно набројаних фактора:

УВ ИНДЕКС	КАТЕГОРИЈА	ИЗЛАГАЊЕ СУНЦУ
11 и више	екстремна	екстремна заштита
8 до 10	врло висока	екстремна заштита
6 до 7	висока	потребна заштита
3 до 5	средња	потребна заштита
0 до 2	ниска	слободно

На ниво интензитета УВ радијације утичу:

- висина Сунца у току трајања обданице (при већим висинама Сунца већи су интензитети),
- географска ширина (са смањивањем ширине расте интензитет),
- облачни покривач (облачност смањује интензитет),
- надморска висина (на већим висинама је јаче зрачење),
- озон (смањивањем количине озона јача УВ),
- рефлексија тла (нпр. снег рефлектује око 80% УВ а светли песак око 20%).

Према географском положају и према вишегодишњим подацима из међународних центара, у Београду је у већем делу године је потребно предузимати мере заштите, сагласно горњој табели.

Мерења УВ зрачења у августу 2018. године

Резултати мерења УВ индекса у току августа месеца 2018. године су приказани у Табели 1.

Средње дневне вредности УВ индекса су биле у распону од 2 до 5, што обухвата ниску и средњу категорију интензитета УВ зрачења, што захтева примену заштитних мера у циљу смањења ризика од штетних ефеката излагању УВ радијацији. Максимална сатна вредност је износила 9, што спада у врло високе вредности УВ индекса, које, такође, захтевају заштиту становништва.

Вредности УВ индекса су јавности биле доступне на веб порталу www.beoeko.com, а савети за понашање становништва, нарочито осетљивих група (деца, стари) у ситуацијама високих вредности УВ индекса су били доступни на веб страници Градског завода за јавно здравље и у средствима јавног информисања.

Табела 1: УВ индекс, средње/минималне/максималне вредности (период усредњавања 07:00h - 18:00h), у периоду 01.-31.08.2018., на локацији Ада Циганлија

дани	УВ индекс	<i>min</i>	<i>max</i>
1	2	1	4
2	2	1	5
3	3	1	7
4	4	1	7
5	4	2	8
6	3	1	5
7	4	1	6
8	4	2	8
9	5	2	9
10	5	2	9
11	4	2	6
12	3	2	5
13	3	2	4
14	4	1	9
15	3	1	5
16	3	1	5
17	3	2	5
18	3	2	5
19	3	2	6
20	3	2	5
21	3	2	5
22	3	2	5
23	3	2	5
24	3	2	5
25	3	2	6
26	3	2	4
27	2	1	3
28	3	1	7
29	4	1	8
30	2	1	4
31	3	1	5